

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	--	---

Közállapotaink.

Csongrád, 1901. július 7.

Magyarországon csakugyan meglátszik, hogy a szó igazi értelmében csak 33 év óta önálló ország. Meglátszik ez leginkább az ország gazdasági helyzetén. Földművelésünk hanyatlik, kereskedelmünk külföldi érdekektől függ, iparunk nincs.

Nem akarom a százsor elcsépelet (de elégszer el nem csépelhető) frázist a hazai iparpártolástról hangoztatni. Hiába: egy-kettőre nem vedlik át agrikulturális állam iparos országgá. Az iparnak, hogy úgy szólják, tradíciójának, bázisának kell lenni. Ez a bázis, ez a fundamentum pedig megvan nálunk, csak nem akarják látni. Ezerfelé tapogatódnak, keresgélnek, nem szolid alapon, pénz nélkül gyárakat és iparvállalatokat létesítenek, a helyett, hogy arra irányítanak és terelnék figyelmüket, a mire irányítani és terelni egyedül okos és czélszerű: a mezőgazdasági iparra.

Ennek van bázisa, van fundamentuma, sőt vannak tradíciói is, az ország sok száz éves földművelése.

Íme: egyetlen virágzó iparágunk: a malomipar is azért lett oly nagygyá, kifejletté és híressé, mert szo-

ros összefüggésben áll a földműveléssel, mintegy kiegészítő része neki.

Másik fejlődő iparágunk, a gazdasági gépgyárak, szintén kapcsolatban áll a mezőgazdasággal.

Ilyen alapon lehetne nálunk a szesz-, keményítő-, műtrágya ipart kifejleszteni. Ezekkel foglalkozunk mindenek előtt és ne azon törjük a fejünket, hogyan lehet pénz nélkül, svindler-módra gyufatartó- és fogpiszkáló gyárakat alapítani, három hónap múlva a boltot becsukni és — hála fejletlen kereskedelmi törvényeinknek — a hitelezőket érzékenyen megkárosítani, vagy stilszerűbben mondva: becsapni.

Ezeket a mi jelenlegi kereskedelmi törvényeinket igazán érdemes volna egyszer komolyan szóba hozni. A laikus embernek fogalma sincs arról, hogy a fizetésképtelen kereskedő hány ezer és ezer módon bújhat ki a csőd alól és ha már egyszer véletlenül csődbe jutott, hogy nyithat felesége, apja, anyja, gyermekei és nem tudom kicsodája nevében pénz nélkül újra üzletet. Ilyen fejletlen állapotok legfőleg a balkán államokban vannak. De még ott se mindenütt. Görögországban például a kereskedelmi tar-

tozásokra behozták az adósok börtönét.

Ezek a fejletlen kereskedelmi törvényeink okozzák különben azt is, hogy komoly külföldi kereskedők és vállalkozók irtóznak a mi szabadosságot és nem szabadságot élvező üzletvilágunkkal összekötésbe lépni. Ellenben a külföld szennye és piszka, a kit hazájukban bojkottálnak és kiközösítenek a tisztességes üzleti világból, hozzánk jönnek, hogy kalandos multjukat méltó jelennel és jövővel egészítsék ki.

Hozzánk vagy Romániába, esetleg Szerbiába, mert — hogy az ő nyelvükön éljek —: «Da ist noch etwas zu machen!»

Amint Amerika a sikkasztók, úgy Magyarország az inszolid üzletemberek Eldorádója. De természetesen, ha szolid üzletvilágunk felemeli szavát és cselekedni akar, akkor bizonyos körök rögtön előállnak és holmi «kazár üldözések»-ről beszélnek.

Pedig tessék elhinni: egy meghonosodott és megmagyarosodott «kazár» többet ér, mint száz ilyen népboldogító szerencselovag és nyugalmazott fegyházlakos.

—08.

TARSAZÁS

Vágy.

Künn a susogó erdőben
Zengő liget hűs ölén
Csobogó patakok mentén . . .
Oda vágyom lakni én.

Hol a lombok összebujnak
Szerelmesen csevegnek,
Hol a kis csalogány dalát
Visszhangozza a berek.

Oda vágyom, oda lakni
Tarka virányok közé
Oda ahol minden fűszál
A dicső Természeté.

Messze, messze a Világtól,
Hol az élet kebelén
Örök békén örül minden . . .
Oda vágyom lakni én.

Révész.

Az államilag segélyezett, községi polgári leányiskola záróünnepé.

Városunk közönsége és annak legdrágább kincse, gyermekeink ellen vétkez-ném, ha a polgári leányiskolában lefolyt záróünnepéről habár hiyatlan tollal is (a hivatott hallgat) meg nem emlékez-ném.
Úgy látszik a tanerők egy része sietett

a szorgalmi idő megszűnte után azonnal elutazni szerény városunkból kedves otthonba s így az előadás megtartása az ilyenekben jártas Zelenka Jánosné és Pozorszky Valéria tanárnőkre hárult. Hallom hogy előbbi az eléje gördülő akadályokkal szokása szerint megküzdve, nagy buzgalmat fejtett ki a betanítás és rendezés körül. Hát bizony nem könnyű dolog az úttörés, de igazi egyszerűtet, szakterelem és kitartás erős segédesszükök.

A szép, némi statisztikával is foglalkozó megnyitó beszédet Sövényházy Antal helyettes igazgató mondta ismert és elismert ékesszólásával.

Utána egy «Tavaszi virágok ébredése» című, özv. Zelenka Jánosné által külön ez alkalomra írt színi jelenetet adtak elő a fakultative francia nyelvet fanuló növendékek mintegy vizsgálat gyanánt, papírból készült virágjelmezekben. A kedves jelenségek fűzbebe fogózva és keringve, francia-magyar dalt énekelve lebegtek a lehetőségig alkalmasan előkészített színpadra. Kiki eljátszotta szerepét könnyedséggel, tiszta kiejtéssel francziául, nyomban magyarul is versben. A vallásosság, szívet és vidámságot lehelő jelenet óriási hatással volt a még Csongrádon, iskolai alkalmakkor nem látott-, közönséggel nem csak telt, de zsúfolt nagy teremben. Tomboló tapsvihar kísérte a dal és táncszal kivonuló, apró színészársaságot szerető

vezetőjük, nevelőjük, második anyjukkal. Vissza is tapsolták őket; de a kedves darab szerzője szerényen elhárította magáról az öt zavarba ejtő dicsőséget. A virágok: Palásthy Erzsike II. o. n. (hóvirág), Cserna Anna II. o. n. (krókusz), Vannay Erzsike I. o. n. (nefelejts), Sóhlya Mariska II. o. n. (gyöngyvirág), Komáromi Jozefa III. o. n. (kankalin), Sövényházy Margit II. o. n. (százszorszép), Boér Erzsike III. o. n. (tulipán), Varga Esztiike III. o. n. (liliom) és Bertus Zsófi IV. o. n. (rózsakirályné). Mint a kis könyvből, — melyet Budapest több illetékes helyén örömmel üdvözöltek, — sajnálattal tapasztalom, ibolya és árvácska szerepei nem voltak betöltve.

A harmadik szám a német szavalat volt. «Petőfi», Rollet Hermantól. Szépen és értelmesen mondta Váradi Etelka III. o. n. jól visszatükrözve ama tüzet, melylyel a derék német költő a mi nagy népköltőnket megénekelte.

A negyedik szintén szavalat: «Diákpanasz», mondta Vannay Erzsike I. o. n. E humoros költeményt kitűnően, a közönség érdeklődésének teljes lebilincselésével és végre tapsviharban kitűnő hatással adta elő.

Az ötödik szám a Pozorszky Valéria tanárnő által betanított nagyhatású csoportos karének «Virágok ébredése» volt, melyet a már egyszer aratott tetszés miatt

Iskolai év végén.

Befejeződtek az iskolai év napjai. Bezárultak az iskolák tantermeinek ajtai, s a tanuló ifjúság elszéledt az ország különböző részeibe, hogy minél távolabb legyen azoktól a helyektől, ahol könyvet találhat, vagy ahol az erkölcsi nevelés szabályai korlátokat vonhatnak a féktelen szabadosságnak.

A szülői szeretet nem igyekszik gátat vetni a kedvenczek rosz hajlamainak; az ifjúság pedig nem is csinál titkot belőle, hogy a könyveket, a tudományt csak kénytelenségből tűrte környezetében. S most, hogy szabadjára van hagyva, egész gyűlölettel fordul el minden olyan dologtól, — ami őt a tudományra, — a könyvekre emlékeztetné.

Ez a két diagnózis nem egyes esetekre alkalmazható: de majdnem ebben a betegségben szenved a tanuló ifjúság nagyrésze, valamint hogy a szülői szeretet is hiányával van az erkölcsi érzés finom, éles látásának és szigorú bíraskodásának.

Szomorú tény, hogy a tanulók nem tudják megszeretni a tudományt, nem lelkesednek annak fonszagos igazságai iránt — arra pedig alig van eset, hogy ők maguk is kutassanak az ismeretek után, sőt új igazságok után.

Pedig minden boldogtalanságnak — mint azt a nagy bölcselők mondják: a tudatlanság az oka, holott a népbutítók évszázadok alatt azt hirdették az ifjúság fülébe hogy az «együgyűség boldogít, és a tudatlanság szent dolog» — épúgy mint a munkára, a verejtékes munkára rásütötték az Isten átkának szégyenítő bélyegét.

Mi lett az eredmény? Az évszázados szolgaság és nyomorúság: holott a tudás, a megismerés sza-

közkívánatra most másodszer adtak elő különböző osztályok növendékei. Ebben Piroška Mariska III. o. n. megint kitünt kedves magánéneke által, — Boér Erzsike fenséggel adott királyné-szerepe által.

A hatodik szám volt a Cserna Anna II. o. n. által gyengédség és hivatottsággal elszavalt fohászszzerű költemény: «Hova száll?» Pósa Lajostól.

Ezután a h. igazgató röviden bezárta az ünnepet és a közönség a legnagyobb megelégedés és elismeréssel hagyta el a termet.

Utána volt, mint értesültem, — a bizonyítvány kiosztás.

Bezárult hát e szép végünneppel végkép a községi polgári leányiskola, melynek megalapítása oly nemes, de nehéz munkát adott egyeseknek.

Adja az ég, hogy az a legközelebbi tanév megkezdésével, a neki emelt gyögyörű palotában, az arra kinevezett, szerencsésen választott méltó kezekben, a magas állam által hatalmas tényező és oly virágos kertté válva nyiljék meg szeptemberben, hogy ott hazánk erejét és dicsőségét élesztő virágok: igaz honszeretet és jó erkölcs, béke és egyetértés, vallásosság, értelmesség, szendesség, takarékoság és háziasság, munkaszeretet és nemes ambíció, szerénység és minden női erény találjanak szeretetteljes ébresztés és ápolásra. Ugy legyen.

Egy jelenvolt.

baddá tette a leigázott, erkölcselenség fertőjébe süllyedt szolganemzeteket.

Német országot a tanító mesterek lelkesedése, a tudomány iránt való szeretete emelte a szabad nemzetek sorába. Ha Pestelozzi nem teremt egy messiási csapatot a néptanítókból — Bismarknak alig lett volna egyéb szerepe, mint Metternichnek. Ha Rousseau nem fordul a francia szülők szívéhez, hogy erkölcsi bírái, — barátai legyenek gyermekeiknek, hogy a gyermekek erkölcsi nevelése a legfőbb kötelessége a jó tanítónak és szülőnek: Francia ország talán, ha nem is állana ott, ahova XV. Lajos alatt süllyedt, de nem haladt volna egy nagy lépéssel előre, az emberi jogok és szabadság kivívása küzdelmében, felszabadítván a vén Európa összes népeit, évezredek bilincseik alól.

Kedves ifjú barátaim, hallgassatok meg az új korban a régi, s hajdan kor bölcseinek intó szavait: «Nem a tudatlanság boldogít, de a tudás, a műveltség: nem az erkölcselenség henyélés tesz jóvá, eredményessé; de a munka az amely nemesít.»

Magyarország néptanítóitól pedig azt kívánjuk, azt kívánhatja mindenki, aki szereti nemzetét, hogy szeressék a tudományt, hivatásukat, legyenek apostolai a magyar műveltségnek, *ne csak fizetett nap-számossai.*

A magyar nemzeti műveltség akkor fog előre haladni csak, ha az ifjúság a tanítói karban minél több olyan egyént fog megismerni — akiben példányképét fogja látni a tudományt szerető embernek. Aki apostolatot fogja tisztelhetni, — csodálni a magyar műveltségnek, hogy bálványozott mesterét követve, ő is megszeresse a tudományt és műveltséget.

Ilyen tanárokat kívánok én nektek, kedves ifjú barátim. Tínektek és a magyar hazának.

Dr. Hollósy.

Népünk átka.

Az áldás nyomában gyakran átok fakad. A sorsüldözöttek kiváltsága-e az átok, Isten csapása-e? Önhibánkon kívül keresendő-e ennek rugója, vagy saját egyéniségünk könnyelmű cselekedetei szülik-e romlásunkat? erre nézve az alábbiakból fogalmat lehet alkotni.

Kitűnik abból hogy egyetlen ember helyes, vagy oktalan cselekedete mily káros kihatással lehet úgy a politikában mint a társadalmi, de főleg gazdasági tekintetben az összes érdekekre.

Népünknek nagy baja, hogy nincs önállósága. Mint járnai tanuló gyermek, csak úgy tud előrehaladni, ha hátul fogják a — czumpliját és menten fölbukik, ha e czumplit nem érzi vezető kezében.

Akit ki választ vezetőül, vagy ha akad aki ilyennek föltojja magát (ilyen pedig mindég akad fölös számmal) azt követi jobban roszban egyaránt, de ha a viszonyok akként alakulnak, hogy szemmel látható, kézzel fogható a veszély melybe a rossz vezető sodorja, — nem akar, nem tud menekülni, nem képes önállóságra jutni.

Hányszor esett szó e lapnak hasábjain is, a gazdasági termények értékesítő szövetkezéséről? Pusztában elhangzó szó maradt.

Csupán 2 esetet hozunk föl ezuttal, mely elég érthetően megvilágítja a helyzetet.

A mi sajátos viszonyaink között, eltekintve a most már föllendülésnek induló jószágtenyésztésünktől, a szőlő mivélés adja a főfoglalkozást népünknek.

Ritkán jut áldás a szőlő mivélés terén, de ha már Isten áldást adott, önmagunk fakasztjuk nyomába az átok forrását könnyelműségünk által.

Tudjuk, hogy az általános szüret előtt 2—3 héttel van a szentesi vásár, amikor rendszerint 2—3 frittal drágábban el tudjuk adni a mustot, mint amiként magunknak megkalkuláltuk és ez az ár adja meg az alapját a további áralakulásoknak.

Ez eddig rendén volna, de most jön egy szájhős, egy dicsekedni szerető egyén, akinek az Erzsébetben 20 hold szőlőföldje van, aki, hogy minél előbb, pár óráig egy darab ezrest hordhasson bugyellárisában, potom áron adja oda az Isten áldását, szőlő termését, pénzével aztán eldicsekszik, mutogatja fűnek-fának és így megadja a tónust a leszorított borárokra. A járszalaghoz szokott termelő pedig adja borát úgy, ahogy veszik, mert hisz Tóth Pista, az «erzsébeti geróf» (amint önmagát nevezni szereti) is úgy adta oda.

Itt a baraczk, — évtizedek múlnak míg végre baraczk termést ad az ég. Számít a gazda egy kis jövedelemre, már el is osztotta a termésért befolyandó összegecskét. Megérkezik a várva-várt kereskedő, ki elsőbben is a nagytermelőhöz fordul egy nagy bankóval, kit az erzsébeti gróf azzal fogad, hogy: «uram! ha egy krajczárt kapnék egy szem baraczkért, Európa adósságát kitudnám fizetni az áráért, olyan sok baraczkom termett».

A kereskedő össze néz társával, és az előre szánt kilonként 10—12 krajczár helyett 6—7 krajczárt ígér, meg is veszi a terményt és Ludrovai úrnak mégint van nagy pénze a bukszájában.

Hát nem valóságos örütség az ablakon kidobni a termést? a bécsi sógornak a fejéhez vágni majdnem ingyen, az Isten áldását csak azért, mert egyetlen ember szeszélye és dicsekvése elrontja a piacot? Már pedig ez így történt meg.

Ha pedig így történt, mért venné meg a kistermelőtől drágában a termést, mikor summásan is olcsón kapja?

Ez az ember aztán a népboldogító az ő megrögzött eszméjével a politikában is.

Mit várhatunk tőle a politikában, ha gazdasági téren is romlásunkat okozza könnyelmű eljárásával?

És mégis akad aki nem igyekszik szabadulni ez embernek a befolyása alól?

Szabadítsuk ki magunkat a helytelen vezetés alól, törekedjünk önállóságra a társadalmi és politikai téren, és *ssövetkezzünk gazdasági érdekeink kihasználására*, s akkor az átok nyomán áldás fog fakadni.

(L.)

UJDONSÁGOK.

— **Rágalom.** A Tiszavidék legutóbbi számában megénekelte valaki, hogy a Magyar Király szálloda előtti térzenét betiltotta a járás főszolgabírája. Nem szorult védelemre az illető főtisztviselő, nem is azért említjük ezt az esetet, mintha reflektálni akarnánk a Tiszavidék főmedvényére. Csak egyszerűen fölemlítjük, hogy a járási főszolgabíró szigorú útasításba adta, hogy a büntető eljárás indíttassék meg Szlavik János és Seres Antal ellen, amiatt, hogy miért rendeztek felvonulást zenezóval engedély nélkül, holott a rekruták bevonulása alkalmával történt szerencsétlen eset miatt, — mikor a Seres trombitásai emberhalált okoztak, és egy gyermeket a lovak elgázoltak — rendeletbe adta ki, hogy jövőben a lakodalmi ünnepélyeket kivéve, kötelesek előre be-

jelenteni a zenekarok az ilyen felvonulásokat. Persze a gyerekbanda feje nem látja be, hogy egy emberhalál az ő tudományáért nagyon nagy áldozat volt Csongrád városától, s még több ember áldozatot követel. Mert daczára annak, hogy a felvonulás be volt most is tiltva: azért is zenezővel vonult végig a főtéren. Holott a Balog József zenekara, az első tiltó figyelmeztetésre, azonnal abba hagyta a térzenét, daczára annak, hogy őt csakugyan szívesen hallgatta volna a közönség, holott Sereséket rendőri úton be kellett volna tiltani, mint csendháborítást, mint zenebonát.

— **Utcza egyenesítés.** A Csemegi Károly utca egyike lenne a legszebb legszelebb utcáknak, ha a vége felé el nem keskenyitné az a néhány ház amelynek kertje kirug a járdára. Mint értesülünk most a tulajdonosok, özv. Varga Mátyásné, Sági József és Kása Farkas a városnak ajánlatot tettek, hogy ők hajlandók önként a járdából elfoglalt területet eladni, illetve a szokásos térdij mellett átadni.

— **Ledőlt álványok.** Az építés alatt levő állami polgári leányiskola állványai közül 1. hó 4-ikén délután 4 óra tájban, ismeretlen okból, két főoszlop kidőlt és az állványon levő munkások a deszkaalkotmányonnyal együtt lezuhantak. Szerencse volt, hogy nem az emeleti hanem csak a földszinti állványok egy része dőlt össze, mert így csak mintegy 4 méter magasból estek alá azok a munkások, akik a földszinti épület külső homlokzatán dolgoztak, s néhány súlyosabb sérüléseken kívül életveszélyes sérülést senki sem szenvedett. Azonban úgy is elég szomorú dolog az, hogy hatan súlyos zuzódási sérüléseket szenvedtek. Bárány Antal építési felügyelő maga is megsebesült. Farkas István, Verseyi János, Oroszi Fáni, Vincze Lajos és Hevesi János súlyosabb sérüléseket szenvedtek, azonban csonttörés egyiknél sem volt konstatálható. A kihallgatott építési vállalkozók, mint szakértők azt állítják, hogy az állvány ledőlése vagy a felállítás és a gerendák gyengesége miatt történtek, vagy külerőszak folytán, szándékos rosszakarat folytán következett be, amit igazol az is, hogy egyetlen gerenda sem volt eltörve, s nemcsak a fő, de a mellék oszlopok is belettek ásva a földbe, s összekapcsolva. Alapos gyanú terheli Nyári Istvánt, akit vasárnap a szolgálatból elbocsájtottak, hogy néhány kapcsolót kibontott volna, s így következett be a szerencsétlenség.

— **A csongrád-sövényházi társulat.** Sági Márton, Sági István és Márton Ignác földjén kiépítendő vízlevezető csatorna terve évek óta kilátásba lett helyezve a szomszédos földek tulajdonosainak, mert minden év őszen és tavaszán földjeik viz alatt állanak. Azonban ez a vízlevezető csatorna csak a telekkönyvi térképen van meg: de a társulat maig sem építette ki. A hatóság most megsürgette.

— **Kertmegnyitás.** Péter-Pál napján volt a «Városi Népkerth» ünnepélyes megnyitása, az iparos ifjúság közreműködésével, mely kitűnő sikerű volt úgy erkölcsileg, mint anyagilag. Délután 4 órakor már özönlött a nép a kerthelyiségbe, hol egész délután jó hangulatban volt, mert a válogatott műsor oly szabályosan volt összeállítva, hogy ott minden egyes jelenlevő nagy meglepéssel nyilatkozott. A délutáni műsort este táncmulatság követte, hol az iparos ifjúság, valamint a hölgyek oly nagy számban jelentek meg, hogy a szinkór helyiségben a közönségnek a rendezőség már a legjobb akarata mellett sem tudott helyet adni. Kitűnően találta ott magát ifjú és idősb, ugyannyira, hogy a zártkörű mulatságnak csak a reggeli 6 óra vetett véget. Az első négyes a szabadban rendeztetett, mit 70 pár tánczolt, melynek

szép sikerű lemenetele a rendezőt dicséri. A hölgyek névsorával nem szolgálhatunk, mert a sokaság miatt, a rendezőség nem állíthatta úgy össze, hogy egyik, vagy másik hölgy ki ne maradt volna. Fogadja ezúton is a rendezőség hálás köszönetét egy a délutáni népünnepélyen, valamint a táncmulatságon résztvevő összes közönség.

— **Pártoljuk a művészetet!** Ritkán nyílik ily kedvező alkalom városunk ifjú hölgyeinek a művirág készítésének elsajátítására, mint a minő most kínálkozik.

Tegnap érkezett ugyanis városunkba rokonai látogatására Szinnayné Mészáros Jusztin országos művirág honosító tanárnő ki többek kívánságára tanfolyamot nyit, a hol csekély díjazás mellett a művirág készítés minden ágában teljesen kiképezi az azt megtanulni kívánókat.

Akik nevezett úrnő több ízben rendezett művirág kiállításait megtekintették, valamint az összes lapok osztatlan elismerésével nyilatkoznak remek művészetéről, s a magas kormány is legnagyobb ismeréssel adózik azon törekvésének, — hogy a művirág készítés meghonosítása és terjesztése által a külföld e nemű képzőművészei hazánkból kiszorítottassanak.

— **Kuruzsló.** Ugyancsak megjárta Lenhard Róza, Vincze Sándornéval, akitől orvosi tanácsot kért, mert ez a kuruzslást iparszerűleg űzi. Lenhard Rózának a lába fájt, és a sebére olyan orvosságot kapott — amelylyel be kellett volna kenni a lábát; azonban a patiens az orvosságot bevette, megitta. Azaz hogy csak kezdte inni, — mert olyan rosszul lett tőle, hogy orvosért kellett küldeni.

— **Banda szövetség.** Mult hó 23-ik napján éjjel, Szabó Márton, Szabados Balázs és Szabados Jónás csongrádtanyai lakosok összeszövetkeztek, hogy Kovács István tanyai lakost megverik és kirabolják. Éjjel aztán mikor a tanyára ment haza Kovács István, megtámadta a nevezett bandaszövetség, hárman botokkal a földre teperték, s pénztárczáját 2 firt 40 kr. tartalmával, szürét, kalapját el szedték tőle, s úgy elverték, hogy fején és karján súlyos testi sértések nyomával ment a csendőrhöz panaszra. A banda szövetséget a csendőrök feljelentették a szegedi kir. ügyészségnek.

Dr. Bartha János, városi tisztii főorvos, Kolozsvár: A Szent-Lukácsfürdő «Kristály» forrásvíze — mint a vegyelemzésből kitűnik — a legtisztább, bacteriummentes forrásvízek egyike; szénsavval telítve pedig, kitűnő üdítő ital úgy magában, mint borral vegyítve; és oly gyomorbántalmakban, melyeknél szénsavas víz használata van javalva az egészség helyreállítására, jó eredménnyel használtattam.

CSARNOK

A falat kenyér.

(Idegen észme után.)

Lucien vicomte épp tengeri fürdőjében időzött, mikor tudomására jutott, hogy Franciaország és Németország közt kitört a háború. A francia arisztokrácia akkor tömegesen szorakozott a harci zászló alá, és így Lucien vicomte is beállt egy ezredbe közkatonának.

Az ezredet, a melyben Lucien szolgált, csakhamar mozgósították, és így a vicomte is néhány nap mulva a német határ felé szemben állott az ellenséggel. Eleinte azon-

ban nem voltak összeütközések, csatározások és a két ellenfél inkább várakozó álláspontra helyezkedett.

Lucien a semmittevés napjaiban módfelett unatkozott. Egész nap egyebet sem tett, mint dohányzott. Ez volt az egyetlen szórakozása.

Enni sem tudott. Az ő, a «Restaurant anglus»-ban elkényeztetett gyomra nem szokta meg a komisz kenyeret.

A vicomte épp most is nagynehezen rágott egy darab száraz komiszkenyeret, de végre nem bírta ki tovább és eldobta. Azzal sarkon fordult és odébb ment.

Kis idő mulva azonban visszajött és legnagyobb meglepetésére egy közlegényt látott, a ki a száraz kenyerét nagy étvágygyal valódi élvezettel ropogtatta fogai közt. A vicomte először elbámult ezen a szokatlan látványon; nem bírta felfogni: hogy eheti valaki ilyen farkas-étvágygyal azt a száraz kenyeret, a mit ő az imént a sárba dobott. Arisztokrata-létére ugyan irtózott a néptől, de ez a szokatlan látvány annyira megkapta, hogy megszólította a közkatonát:

— Mit rágsz ezen a komisz kenyéren, bajtárs?

— Oh, vicomte úr, az olyan jó, és én olyan éhes vagyok.

— Ha éhes vagy, egyél legalább egy darab tiszta kenyeret, szólt a vicomte, és táskájába nyulva egy darabot adott az övéből.

— Köszönöm, vicomte úr, felelt a közlegény, miközben a nagy örömtől eltorzult arczal bámult a kenyérre, majd hirtelen mohó vágygyal néhány pillanat alatt felfalta.

— Mi a neved? kérdezte a vicomte.

— Victor, felelt a közlegény, ki a vicomte szokatlan érdeklődésétől fölbátorítva belekezdett élettörténetének elbeszélésébe.

— Öt éves koromban árvaságra jutottam és szőlőfalum egy kosárfonóhoz adott ellátásba. A kosárfonóné vén asszony volt, házsártos és nagyon fősvény. Tizenhatsz éves koromig maradtam nála, ezalatt az idő alatt több verést és ütletet kaptam, mint ennivalót. Az isten pedig olyan étvágygyal áldott, vagy jobban mondva: vert meg, mint más három embert. Később a katonaságnál sem igen jutottam zsiros falatokhoz, és érti-e ön, mit jelent ez, vicomte úr: én egész életemben egyszer sem laktam jól.

A vicomte, ki alapjában véve ritka jószívű volt, meghatottan ígérte meg Victornak, hogy a neki osztott proviantusból, a mit úgy sem tudott elfogyasztani, jó részt juttat neki.

Aztán cognackal kínálta meg és nem sokára mint jó barátok váltak el.

Ugyanaz éjjel az előőrök hirtelen fellármázták az alvó francia katonákat.

— A poroszok ránk törtek! kiáltották.

Lucien századából nyolcz embert akartak a kocsisánczokhoz küldeni. A vicomte is köztük volt. Épp fel akarták kelteni, mikor Victor, a ki a hirtelen zajra felébredt, észrevette az édesdeden szunnyadó vicomte-ot. Már-már felköltötték, de akkor Victor így szólt:

— Hagyjátok csak, ez jó pajtásom! Majd én megyek helyette.

Néhány perc mulva a katonák visszatértek. Egyik közülök így szólt:

— Visszavertük a poroszokat. Csak a szegény Victor esett el.

Ebben a perczen ébredt fel a vicomte és tudta meg, hogy egy falat kenyérnek köszönheti az életét.

... Vagy öt évvel rá egy enyhéleti éjszakán Lucien vicomte Clincholle marquisval a klubból jött ki.

— Nem gondolja, marquis, talán gyalog mehetnénk haza?!

És haza küldte kocsiját. Kevéssel rá egy darabb száraz kenyeret látott a piszkos hóban feküdni. Felvette, tiszta selyemkendőjével letisztította és egy padra tette. A marquis csodálkozva nézett rá.

— Vannak emberek, a kik ezt nálunk jobban érdemlik meg, szólt a vicomte,

A marquis nem értette még a vicomte-ot, de nem is fogatta őt tovább, hanem mind a ketten szótlanul tovább sétáltak a holdfényes boulevardon.

Szarvas Béla.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

1636/1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bagossy József csongrádi lakos végrehajthatónak, valamint Szabó Géza, Rosenberg Ede csongrádi lakosok és Csany község szegény pénztára csatlakozott végrehajthatóknak ifj. Tábit Gáspár csany lakos végrehajtást

szenvedett elleni 69 kor. 60 fillér, 58 korona, 49 korona 06 fillér és 120 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében a csanyi 316. sz. betétben A. I. 1-2. sorsz. alatt felvett ifj. Tábit Gáspár, Tábit Márta férj. Korom Istvánné, Tábit Eszter férj. Bajoki Jánosné, Tábit Katalin férj. Szarvas Ignáczné, Tábit Mihály, Tábit Lajos, Tábit Menyhért, Tábit Vilmos és Tábit Gáspár (nős Varga Máriával) nevéen álló 1374/2. hrszámú 2 hold 1190 □-öl térfogatu szántóföld és 1375. hrszámú 80 □-öl térfogatu beltelek s azon levő 278 számú ház a nagynyomáson a végrehajtási törvény 156 §. d. pontja alapján egészben 985 korona ezennel megállapított kikiáltási árban annak kijelentése mellett, hogy a 42 éven át 16 frt 54 kr. évi váltság összeggel törlesztendő 309 frt 74 kr. évi váltság tőke

hátralék még le nem járt részleteit a vevő ezen ingatlannal átvenni s azt tovább törleszteni köteles **az 1901. évi július hó 25-én d e. 9 órakor** Csany község házánál árverés alá fognak bocsájtatni s a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1901. évi május hó 10-én A. kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Laurisin Miklós

kir. aljárásbiró.

Milleniumi kiállítás 1896: Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest.

TRIEUR- ÉS LEMEZLYUKASZTÓ-GYÁR.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margit-hid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

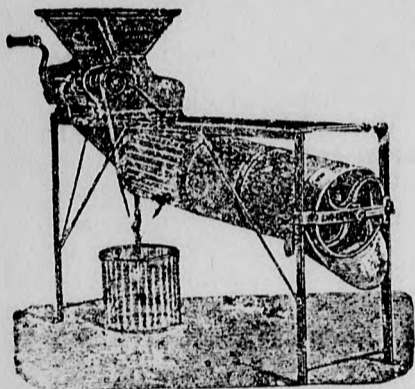
Trieurök: a konkoly és búkkönynek a búza, árpa vagy rozs közül kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a búza közül és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi italod!

Kapható:

Fogyasztási szövetségben, Engel Zs. és Tsa és Bager Gyula urak fűszerkereskedésében

Clayton & Shuttleworth
Vászei-kőrt
63. sz.
mezőgazdasági gépgyárak Budapest
által a legújabbosabb áruk mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcsepplőgép-készletek
kiváló jármány-csepplőgépek, lóheré-csepplők, tisztító-rosztok, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénakiváló, borcsanak.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek, szekekavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, öntő-malmok, egyelemes arató-ekék.

2- és 3-vasd ekek és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kint, matra táján és bérmentve küldetnek.

Lincóli törzsgyárunk a világ legnagyobb Locomobil- és csepplőgép-gyára.